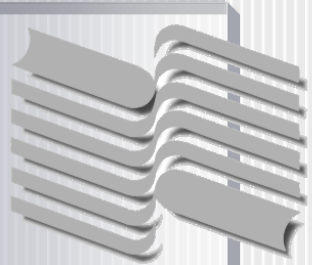

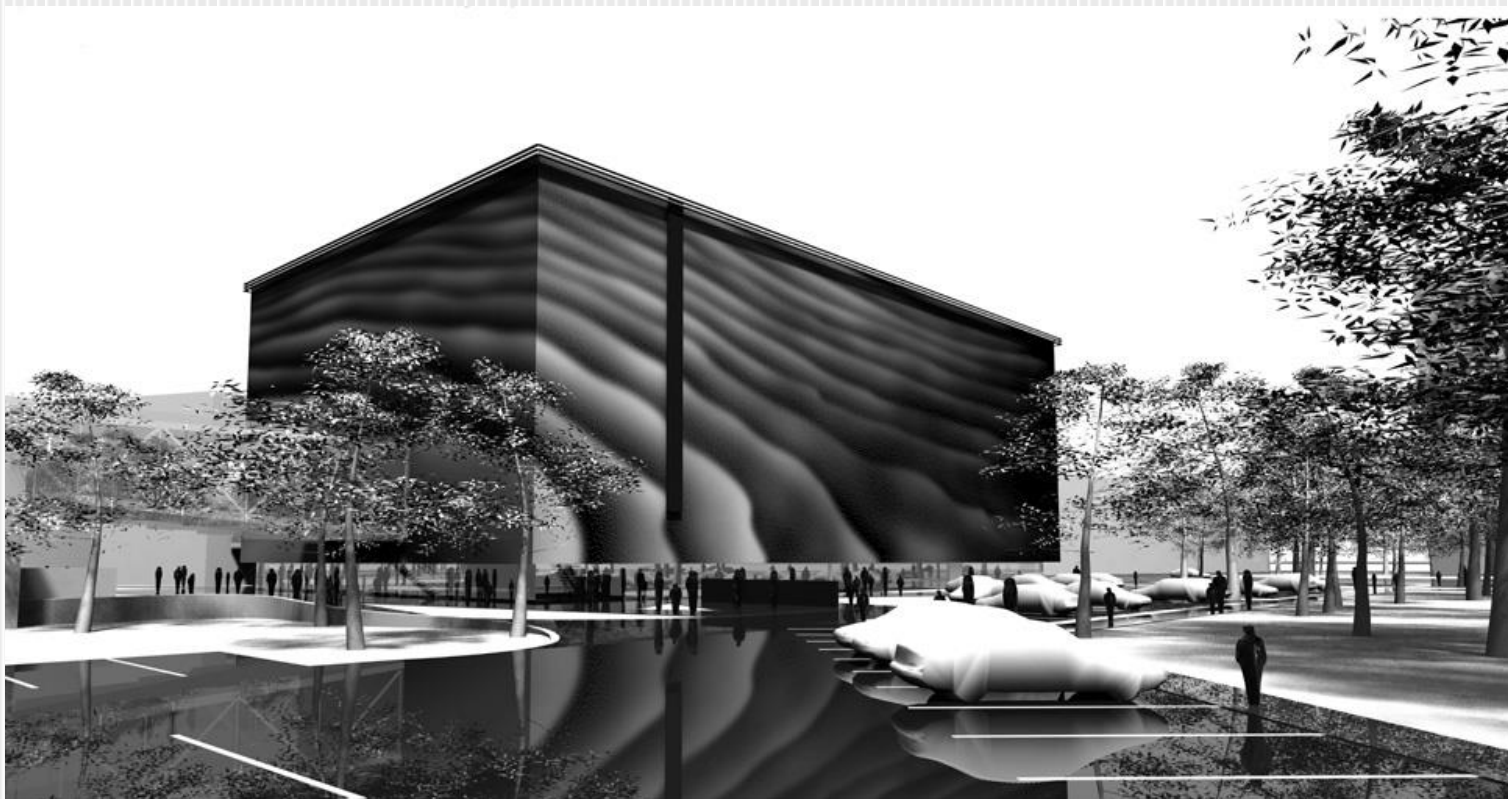
Infokirjaoskus ajavaimust kantuna

Taimi Nurmiste
TTÜR, infoosakonna juhataja

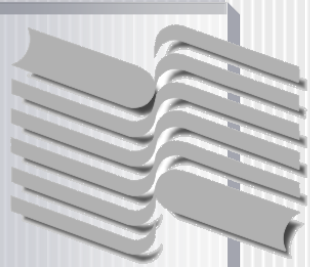

Anna mulle raamatukogu ja ma teen temast ülikooli!

Give me a library, and I'll build a university about it! (Benjamin Ide Wheeler)

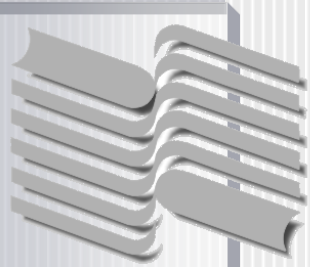
Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu

Raamatukogu kui õppimise koht

Õppimine tänase ja homse tarvis on mõeldav üksnes minevikupärandit kasutades, mida teatavasti kannavad endas mäluasutused nagu raamatukogud, arhiivid ja muuseumid.

(Hapke, Th., 2005)

Raamatukogu kui õpetamise koht

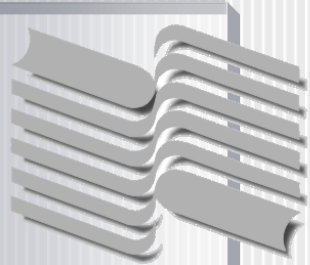
"the study ... of the scientific methods of using books should have an assured place in the University Curriculum. ... [it] will aid them [the graduates] in their studies through life." (Poole, 1894)

(Hapke, Th., 2005)

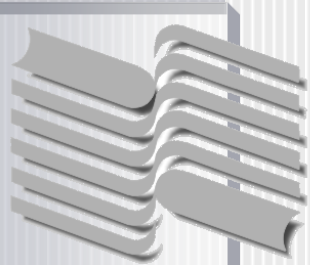
Õppurikeskne ülikool

- 21. sajandi ülikool on muutunud üliõpilasekesksemaks ja rahvusvahelisemaks.
- Õppimisvõimalused on paindlikumad.
- Avatud ülikool, kaugõpe, e-õpe, kursused veebikeskkonnas jne pakuvad alternatiivseid võimalusi kõrghariduse omandamiseks.

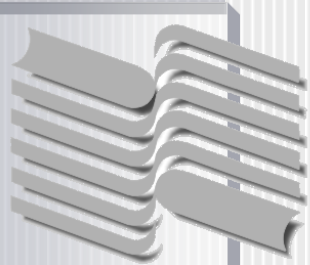
Bordeaux`i ülikool

*Internetiajastut on prantslased suutnud suures osas eirata. **Kõikidele kursustele tuleb pabereid täites registreeruda, pangas tuleb panna raha ümbrikusse ja ümbriku peale kirjutada oma arve number. Ülikooli tunniplaan eksisteerib vaid ühel stendil, kust kõik seda korruga vaadata püüavad. Teistmoodi ei kujutagi keegi siin asju ette.** (Evelin, 2006)*

Meie ülikool

- Ülikooli asjajamine on suuresti üle kolinud Internetti.
- **Käivitunud on elektrooniline õppeinfosüsteem**, mis hõlmab üliõpilaste vastuvõtu, tunniplaanid, õppeained, ainetele ja eksamitele registreerimise, õppetöö tulemused, stipendiumid ja üliõpilasolekud.
- Ülikoolis on traadita internet e WiFi jne

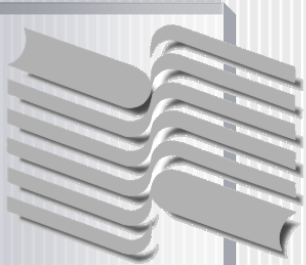
Meie ajal küll ...

TTÜR e-Raamatukogu

- E-raamatukogu kaudu on loodud ligipääs ca **17 000 ajakirja** ja **20 000** raamatu elektroonilistele täistekstidele, TTÜ-s kaitstud dissertatsioonide e-versioonidele, digiteeritud õpikutele jne.
- **Nõu võib küsida** meili teel või veebivormilt või otse reaalajas infokonsultandiga *chatt`ides*.

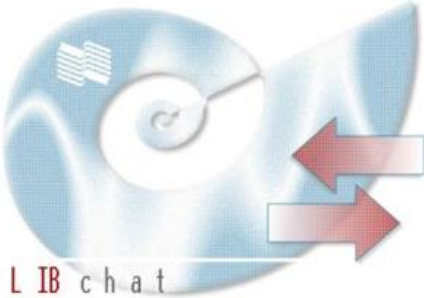
LIBchat

LIBchat - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

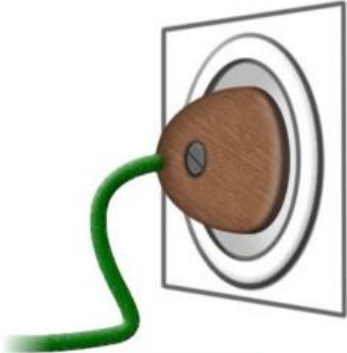
Back Forward Stop Home Favorites Media Print

Address <http://www.lib.ttu.ee/libchat/>

LIB chat

Päringutele vastamine reaalajas

LIBchat online

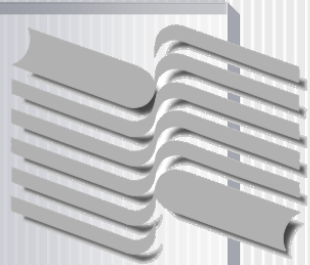
Testitud ja toetatud veebibrauserid:

Teenus on testimisjärgus, tagasisidet ootame aadressil rait@lib.ttu.ee

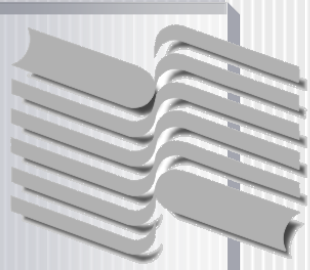
Raamatukogu ei ole enam informatsiooni monopol

- 21. sajandi raamatukogu omab juurdepääsu hulgale kvaliteetsele informatsioonile, aga ta ei ole enam informatsiooni monopol.
- Olukord muutus eelmise sajandi viimastel aastakümnetel, mil **algas Interneti võidukäik.**

Interneti võidukäik

- **Maad hakkas võtma ettekujutus, et Internetist saab kõik kätte.**
- *Kui varem tuli mis tahes info hankimiseks palju vaeva näha ja leppida kesise tulemusega, siis pärast interneti levima hakkamist on igaihele kättesaadav värske ja kvaliteetne teave. (Haamer, V., Laasi, L., 2006)*
- **Kas see ikka on nii?**

Möödas on raske lapsepõli

*kui ma olin väike siis ei
olnud internetti*

*ja ei olnud MTVd ei olnud
eminemi*

*entel tentel kummitab
kõrvus tänaseni*

*vähe minu lapsepõlves oli
päiksekiiri*

*sest mul polnd playstation
2te ja mobiili*

*pidin kandma väljavenind
põlvedega dresse*

*ja ei saanud sõpradele
saata smsse*

(Sigus, M., 2006)

Rebane tuleb ülikooli..

Tallinna Tehnikaülikooli Raamatukogu

...oskab sõnade kärpimist

*My summr hols wr
WOT. B4, we used
2go2 NY 2c my bro, his
GF & thr 3 : kids FFF.
IL NY, it`s a gr8 plc.*

Homo zappiens tuleb niikuinii - kas me oleme valmis? küsis prof Wim Veen e-õppe konverentsil aprillis “Õpetamine ja õppimine muutuvad niikuinii”. (http://conference2006.e-uni.ee/ve_data/Flash/Wim_Veen_Tallinn2006.swf) (19.10.2006)

*My summer holidays were
a complete waste of time.
Before, we used to go to
New York to see my
brother, his girlfriend and
their three screaming kids
face to face.
I love New York, it`s a
great place.*

Üliõpilaste infopädevus on üsna madal ...

*On tekkinud üks suur jalgratta leiutamine. Ikka ja jälle keegi kusagil avastab, mis on vana tuntud tõde, aga avastaja pole lihtsalt kursis, et see kõik on juba teada ja tehtud. **Töö kirjandusega on taandunud ainult internetile ja see on viga.** Teadusajakirju lugemata pole tänapäeval mõeldav hakkama saada isegi mitte tudengitel, teadlastest rääkimata. Ja tasuta nähtavate abstractidega tutvumisest jääb ilmselgelt väheks. (Hinrikus, H., 2003)*

Raamatukogu — üks paljudest informatsiooni pakkujatest

- Raamatukogu on kõigest üks paljudest informatsiooni pakkujatest,
- **kasutajal on palju alternatiivseid võimalusi informatsiooni hankimiseks,**
- ta valib endale nende seast mugavama ja atraktiivsema, enamasti *Google`i*.

Raamatukogu on ülikooli osa

- *Ülikool ei saa olla parem kui ta raamatukogu, olgu füüsiline või elektrooniline.* (Raish, M.)
- Atesteerijaid huvitab õpikutega varustatus, erialase teaduskirjanduse olemasolu ja juurdepääs kõrgekvaliteediga andmebaasidele

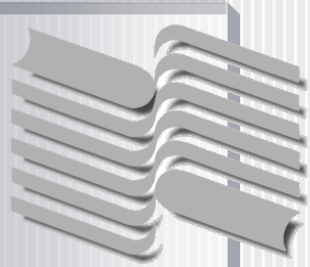
Nõuded üliõpilastöödele

- Ülikooli veebis tuuakse näiteid üksnes raamatu ja ajakirja viidetest, sekka mõni puudulik Internetiallika näide,
- **ei jälgegi e-ajakirjast ega litsentsitud andmebaasist!**
- Siin on koht, kus raamatukogu tunneb end lausa füüsiliselt kaasvastutavana üliõpilase harimisel.

Juurdepääs maailmatasemel teadusinformatsioonile

- Sidusandmebaaside vahendusel on ülikooliraamatukogudel olemas kiire ja laiaulatuslik juurdepääs uusimale teadusinfole.
- *Andmebaaside rohkus ja sellele kulutatud raha õigustavad ennast vaid siis, kui kasutajad oskavad otsida ja leida nendest andmebaasidest vajalikku infot.*
(Hallik, M., 2006)

Internet ei asenda raamatukogu

- Muutunud infokeskkonnas on just raamatukogu ülesanne viia kasutajani teadmine, et Internet ei asenda raamatukogu,
- et **teadusraamatukogu sidusandmebaasidest leitud informatsioon on usaldusväärne ja objektiivne, mis Internetis ei pruugi olla.**
- NB! Andmebaasidele juurdepääsu loomine iseenesest ei tähenda veel nende aktiivset kasutamist!

Teadus ülikooliõpetuses

- **Ilma teaduseta ei saa ülikooli ollagi.**
(Rang, T., 2003)
- *Kas me ikka alati suudame piisavalt hinnata teaduse olulisust ülikooliõpetuses, kuigi arengukavas oleme deklareerinud vajadust tõsta koolituse teadusmahukust?* (Lopp, M., 2006)

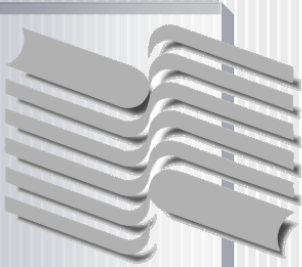
Infovajaduse tunnetamine

- *Inimesi liikumapanevaks jõuks on nende vajadused. Vajaduste rahuldamise nimel ollakse valmis muutma oma käitumist või õppima midagi uut. (Alas, R.).*
- *On väga tähtis, et ka õppejõud ise mõistab informatsiooni otsimise protsessi ja olemasolevate e-ressursside ulatust. (Thomas, N., 2005)*
- **NB! Kutsu õppejõud koos üliõpilastega oma infootsingu õppusele!**

Mis on infokirjaoskus?

- *Kogu maailmas puudub siiani ühene ettekujutus või ühtne üheselt mõistetav infokirjaoskuse definitsioon. (Ingold, M.)*
- Termin *information literacy* on kasutusel 1974. aastast,
mil seda tutvustas **Paul Zurkowski**,
USA Infotööstuse Assotsiatsiooni
president. (Bawden, D., 2001)

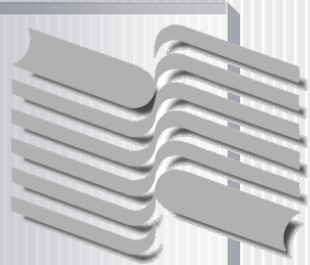

Termineid

(Ingold, M., 2005)

Tabelle 3-1: *Information literacy* und verwandte Begriffe in der englischsprachigen bibliothekarischen Fachliteratur¹¹⁶

Bibliographie und Bibliotheksbenutzung	Benutzerschulungen und Unterstützung von Benutzern	Umgang mit elektronischen Informationsquellen	Studier-, Lern- und Arbeitstechniken	Umgang mit Information
Bibliographic Competencies Bibliographic Education Bibliographic First Aid Bibliographic Inquiry Bibliographic Instruction / BI Bibliographic Methods Bibliographic Research Skills Bibliographic Searching Bibliographic Teaching Bibliography Course Learning the library Library Access Library Appreciation Library Basics Library Education Library Exercises Library Guiding Library Induction Library Information Instruction Library Instruction Library Introduction Library Key Library Knowledge and Skills Library Lectures Library Learning Library Lessons Library Literacy Library Media Skills Library Orientation Library Research Library Study Skills Library Skills Library Teaching Library Training Library Usage Library Use Library Use Competence Reference Skills	Achieving User Independence Educating the Library User Educating the online catalog user Educating your Patrons Education of Users Education of the Information User Empowerment for the End-User End-User Instruction End-user learning End-user training End-User Self-Sufficiency Expanding Students' Information Horizon Helping students ask effective questions Help Users Help Themselves Instructing Patrons Instructing the On-line User Library Customer Education Library User Education Promoting Student Independence Reader Education Reader Instruction Research Skills for Library Patrons Student self-efficacy in electronic information searching Supporting User Needs and Skills The Self-Reliant library user Training Information Users User-Centered Instruction User Education User Guidance and Training User Education for information Seeking User's Initiation User Instruction User Skills User Training User Orientation	Computer Skills for Information Problem Solving Education and Training for online use of data bases Electronic Literacy Formulating Effective Search Strategies for Electronic Databases Internet Instruction Internet Literacy Internet Search Skills Internet Training Internet Web-Searching Instruction Net Search Strategies Online Catalog Use Instruction Online document retrieval system education Online End-User Training Online Literacy Online searching and the research process Online Search Strategies and Information Needs Online skills Searching Skills Skills for the Electronic Library Teaching effective use of the World Wide Web Teaching Online Catalog Use Teaching online searching Teaching online search skills Teaching Students to Use Electronic Information Sources Teaching the Use of the Internet Training in the electronic environment Training students to search online Web-Ed Web literacy	Academic Inquiry Academic Survival Skills Competencies for Short-Term or Lifelong Learning Critical Appraisal Instruction Critical Thinking Skills Development of critical thought Dictionary Skills Educating students to think General meta-cognitive awareness Generic skills Headpower How to Use Resources Independent Learning Skills Learning-to-learn skills Lifelong learning skills Lifelong skills Meta-Learning Power Research Problem Solving Reflective and Critical Thinking Research Instruction Research Methods Research Skills Instruction Research Strategies Research Techniques Research process instruction Research skills and ethics Student Survival Skills Study Skills Study techniques Teach them to Learn Teaching Students to do Research Teaching the Research Paper Teaching Learning Strategies Teaching critical thinking and information processing Teaching higher order thinking inquiry process	Finding Out about Information Needs Information Access Skills Information Concepts and Skills Information Counseling Information Competency Information Competencies Information Curriculum Information Education Information Empowerment Information Finding Information Gathering Skills Information Handling skills Information Instruction Information Literacy Information Management and Critical Appraisal Information Power Information Problem-Solving Information Quests Information Research Skills Information Retrieval and Evaluation Skills Information Retrieval and Utilization Skills Information Savvy Information Searching Competence Information Seeking Competencies Information Skills Information Strategies Information Survival Skills Information Utilization Skills Instruction for Information Access Sailing the Seas of Information Teaching Information Retrieval Teaching Information Structure Teaching the importance and use of information Teaching the Wise Use of Information Theory of Information Sources

Infokirjaoskuse definiitsioone

To be information literate, a person must be able to recognise when information is needed and have the ability to locate, evaluate, and use effectively the needed information. (ALA, 1989)

Information literacy is knowing when and why you need information, where to find it, and how to evaluate, use and communicate it in an ethical manner. (CILIP, 2004)

Ülikoolid võitlevad akadeemilise aususe eest

- *Tudengite sagenenud katsed esitada referaatide, esseede ja uurimistöode pähe internetist võetud viitamata materjali sunnib ülikoole pöörama teravdatud tähelepanu loomevargustele. (Rudi, E., 2004)*
- **Mis on plagiaat, kuidas seda vältida, kui tähtis on viitamine, milliseid viitamissüsteeme kasutada** — need on olulised punktid meie kasutajakoolituses.

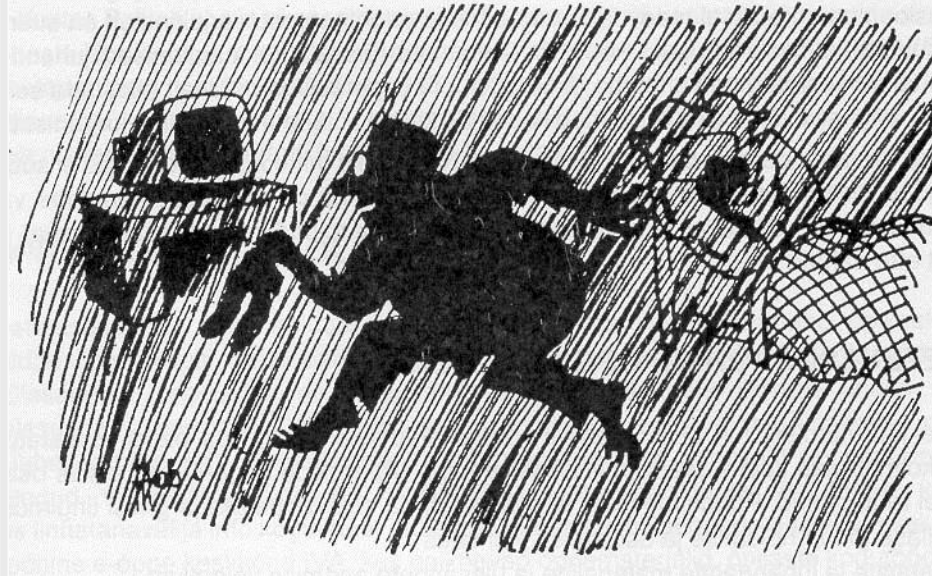
Infokirjaoskus ajavaimust kantuna

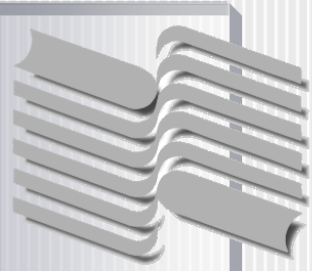
- *Kirjaoskus on ajas muutuv nähtus ja seega on ajaloos muutunud ka selle sisu ning defineerimiseks kasutatavad kriteeriumid.*
(Pandis, M., 2006)
- *Aastal 2000 on kirjaoskamatu on mitte see, kes ei oska lugeda ja kirjutada, vaid see, kes ei oska õppida, ümberõppida ega taasõppida.*
(Toffler, A., 1980)
- Infokirjaoskust tuleks nii nagu kirjaoskustki käsitleda ajas ja ruumis.

Information literacy is the *zeitgeist* of the times... (Candy, Ph., 1996)

(A&A)

Infokirjaoskus

infoühiskonnas hädavajalik

- *Infokirjaoskusest on saamas võtmeküsimus infoühiskonnas toimetulekuks. (Kühne, B)*
- Kuidas langetada arukaid otsuseid olukorras kui meie elu üha enam valitseb tehnoloogia ja informatsiooni üleküllus?
- Infokirjaoskuse õpetamise eesmärgiks on arendada inimestes kogu eluks vajalikke teadmisi ja oskusi.

Infokirjaoskuse õpetamine ei saa olla eesmärk omaette

- *Infokirjaoskuse tähendust mõistetakse ülikoolis kõige paremini, kui seda kasutatakse distsipliinipõhiselt, (contextualized – or embedded), eriala õppeainega seotult. (Levi, P., Peacock, S. R, 2005)*
- *Õppetöös on oluline, et teooria õpetamine käiks käsikäes praktiliste kogemuste omandamisega. Inimene kinnistab edukalt teadmisi vaid sellel alal, kus tal on teatud kogemusi. (Lehtla, T., 2006)*

Partnerlus ja koostöö — infokirjaoskuse võti

- Raamatukogu kursus on efektiivsem, kui ta vastab õppetöö vajadustele ning on **õppejõududega koostöös planeeritud.**
- Kuidas kõiki kaasa haarata – seda nii raamatukogus kui teaduskonnas, see on võtmeküsimus.
- *Infokirjaoskuse rakendamise lõplik edu peitub aga siiski õppejõududes. Nii nende enda oskustes kui suhtumistes.* (Hallik, M., 2006).

E-õpe – uus väljakutse

TTÜ e-õppe strateegia aastateks 2006–2010:
aastal 2010 on e-õpe integreeritud kõikidesse
õppevormidesse ja õppekavadesse.

On-line education proposals overlook the need for access to a first-class library and qualified librarians. (http://www.acm.org/ubiquity/views/m_raish_1.html)
(20.10.2006)

- Pakume ideid õppematerjalide kaasajastamiseks.
- Nõustame relevantsete e- ressursside leidmisel erialaaine veebikursusesse.
- Osaleme veebikursuse loomises, koostame infootsijuhendeid ja eneseteste.

Õppejõutugi ülikooli veebis

Esileht

www-post

Telefoniraamat

Sünnipäevad

Teenused

KKK

TTÜ Siseveeb

Õpe | Teadus ja arendus

e-Raamatukogu

[TTÜ e-Raamatukogu](#) sisaldab elektroonilisi infoallikaid ja -teenuseid, mille kasutamiseks infootsijal ei ole vaja raamatukogusse kohale tulla.

- E-raamatukogu vahendusel on ülikooli arvutivõrgust avatud juurdepääs litsentsitud [andmebaaside](#) kaudu maailmatasemel teadusinformatsioonile.
- E-kursusi on võimalik täiendada linkidega [e-ajakirjadele](#) ning [e-raamatutele](#).
- Remote access võimaldab ülikooli liikmeskonnal kasutada ostetud andmebaase ka väljaspool TTÜ arvutivõrku — eriti tänuväärne võimalus magistrantidele, doktorantidele ning kaugõppijaile, samuti e-õppe viljelejatele.
- E-materjali loomisel on võimalik kasutada raamatukogu skaneerimisvõimalust (fotod, pildid, raamatute sisukorrad jne, vt [näidet](#));
- Vajadusel on võimalik tellida ainespetsialistilt [koolitust](#) e-raamatukogu kasutamiseks ning [infokirjaoskuse](#) edendamiseks.

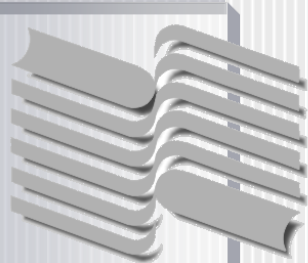
Ülikooli õppejõud!

Kasutage võimalust õppeprotsessi e-raamatukogu kaudu innovaatseliselt mõjutada, seda atraktiivsemaks muuta.

Relevantse materjali otsimisel soovitame teha koostööd oma teaduskonna [ainespetsialistiga](#) raamatukogu infoosakonnas;

- ▶ Arvutiasjandus
- ▶ Dokumendiregister
- ▶ e-Hooldusraamat
- ▶ Eelarve
- ▶ Töötaja A ja O
- ▶ Tööpakkumised
- ▶ Tööplaan-aruanne
- ▶ Töötaja koolitus
- ▶ **Õppejõutugi**

Õppemeetodid
Autoriõigused
e-Õpe
WebCT
Loengute videoülekanDED
Videokonverents
[e-Raamatukogu](#)
Õpperuumid
Õppeinfosüsteem
Tehnilised õppevahendid
Konsultatsioonid

TTÜR koolitaja rollis

Kasutajakoolitus

TTÜ raamatukogu kasutajakoolituse eesmärgiks on arendada infokirjaoskust: jagada teadmisi ja oskusi tulemuslikuks infootsinguks nii traditsioonilistest kui e-infoallikatest, õpetada leitud informatsiooni kriitiliselt hindama ning eetilisel kasutamata.

Kursused raamatukogu omaloodud veebipõhises õpikeskkonnas

- Bakalaureuseõpe
[Infootsiioskused](#): üleülikoolilise õppeaine Õpingukorraldus UTT0010 kohustuslik koostisosa. 0,5 AP
- Magistriõpe:
[Erialainfo otsing SRO5050](#): valikaine infotehnoloogia teaduskonnas. 1,5 AP
[Erialainfo otsing SRO5051](#): valikaine keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonnas. 1,5 AP

Kursus WebCT keskkonnas

- Bakalaureuseõpe
Infootsing bakalaureuseõppe lõputöö teemal: tootearendus/tootmistehnika [MATB02/02](#). 5,0 AP
Valikaine mehaanikateaduskonnas.

Kursused teaduskonnas või raamatukogus

- Keemiainformaatika KYF3630 harjutustunnid. 2,5 AP
Valikaine keemia- ja materjalitehnoloogia teaduskonnas.
- [Raamatukogu elektroonilised infoallikad](#): lühikursus kõigile huvilistele kokkuleppel [ainespetsialistiga](#).

Eesti e-Ülikooli minikursus veebikeskkonnas

- [Infokirjaoskus](#). Tallinna Ülikooli Infoteaduste osakonna koostatud interaktiivne kursus iseõppijale.

Infootsioskused pädevused

Kursuse läbinu:

- tunneb raamatukogu infoallikaid ja teenuseid;
- oskab kasutada Minu ESTER-it;
- oskab leida ESTER-ist konkreetset raamatut, artiklit, ajakirja ning kirjandust teemal;
- oskab kasutada EBSCOhost Web-i;
- oskab vältida plagieerimist;
- oskab koostada viitekirjeid ja kasutatud allikate nimestikku.

Virtuaalne klassiruum

TTÜ Raamatukogu andmebaasiserver - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address <http://www.lib.ttu.ee/infootsioskus/Default.asp> Links >>

Teavikute veebipõhine otsing

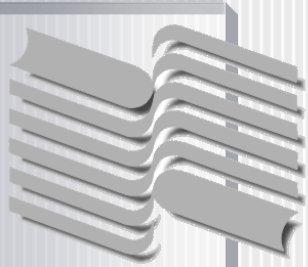
Küsimustele vastamine

1. Raamatu Kujutava geomeetria üldkursus. Tallinn, 1998. 36 lk. üks eksemplar asub ... ja selle kohaviit on ...
2. Ajakirja "California Management Review" viimase numbril andmed: .... köide, number ....., TTÜ raamatukogusse saabumise kuupäev .....
3. Artikkel: "Puusepp, Priit. Euroopa logistikaturg muutuste keerises" ilmus ajakirjas ....., aasta ....., nr. ..., lehekülgedel ....

* korras, saadan vastused ära * tühista tehtud muudatused

tahan lugeda abimaterjale

Lugege hoolikalt läbi juhendmaterjal ja veenduge, et vastus on vormistatud vastavalt nõuetele. Peale vastuste saatmist muudatusi enam teha ei saa.
Hinnangu saate paari päeva jooksul, sisenedes uuesti "Infootsioskused: teavikute veebipõhine otsing" lugejakoolituse rubriigis.

Virtuaalne õpetajate tuba

TTÜ Raamatukogu andmebaasiserver - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address <https://www.lib.ttu.ee/intra/lkool/default.asp> Links >>

4. E-artikkel "Bauer, M.M. The Commission and the Poverty Programmes." ilmus ajakirjas Journal of Common Market Studies, aasta 2002, köide 40, nr. 3, lehekülgedel 381-400 (Online)EBSCOhost Web (26.09.06)

Ja hindan teda nii:

<p>vastus nr. 1: ☐ vale ☒ õige</p> <p>vastus nr. 2: ☐ vale ☒ õige</p> <p>vastus nr. 3: ☐ vale ☒ õige</p> <p>vastus nr. 4: ☐ vale ☒ õige</p>	<p>Vabas vormis märkused:</p> <p>Lp Vitalija Mahharinskaja,</p> <p>olete sooritanud Infootsioskused arvestuse.</p> <p>Edukat õppeaastat soovides, Taimi Nurmiste</p>
---	--

Kokkuvõttikult:

Uus võimalus või

See arvestus korras

salvesta hinnang

Bakalaureuse tagasiside

- ... iseenesest vajalik, kuna kui see kohustuslik ei oleks, ei viitsiks keegi seda võtta ja mingil hetkel hakkaksid kõik samade küsimustega raamatukokku sadama ja peale selle pooled ei teakski üldse, et sellised võimalused neil olemas on ... (Jürgen)*
- ... Kursus on kindlasti vajalik, siis saab selle kõik ilusti selgeks...*
- ... See on vajalik kursus ning meile õpiteel ju ainult kasuks... (Mariann)*
- ... Väga hea et selline koolitus on tehtud! Nüüd ma oskan raamatukogust vajaliku kiiresti ülesse leida...(Martin)*

Bakalaureuse tagasiside

... Ester`iga tutvusin alles ttü-sse tulles. Alguses olin üllatunud, et sellised süsteemid on, kuid iseenesest väga huvitav! EBSCOhost on väga hea...

...Eriti meeldis mulle see, et abimaterjalides on niivõrd hästi seletatud, et eksida on lihtsalt võimatu! Sellele annaks küll 10 punkti ....

... Kursus on väga hea, sest see "sunnib" inimesi Ester`iga tutvust tegema ja edaspidiselt saab oma elu lihtsamaks muuta. Juurdepääs on hea, pole probleemi olnud! Päikest! ... (Reine)

Tootearenduse kursus

WebCT-is

Bakalaureuse lõputöö (tootearendus/tootmistehnika) (MATB02/02)

▼ Course Menu

[Homepage](#)
[Õppematerjalid](#)
[Kalender](#)
[Postkast](#)
[Foorum](#)
[Järjehoidja](#)
[Minu hinded](#)
[Minu statistika](#)
[Otsing](#)
[WebCT kasutusjuhend](#)
[Keele valik](#)
[Ülesanded](#)
[Tulemustestid](#)
[Enesetest 1](#)
[Enesetest 4](#)
[Enesetest 5](#)
[Õpijuhised](#)
[Videoloengud](#)

Homepage

Kalender

Suhtlemine

Abi

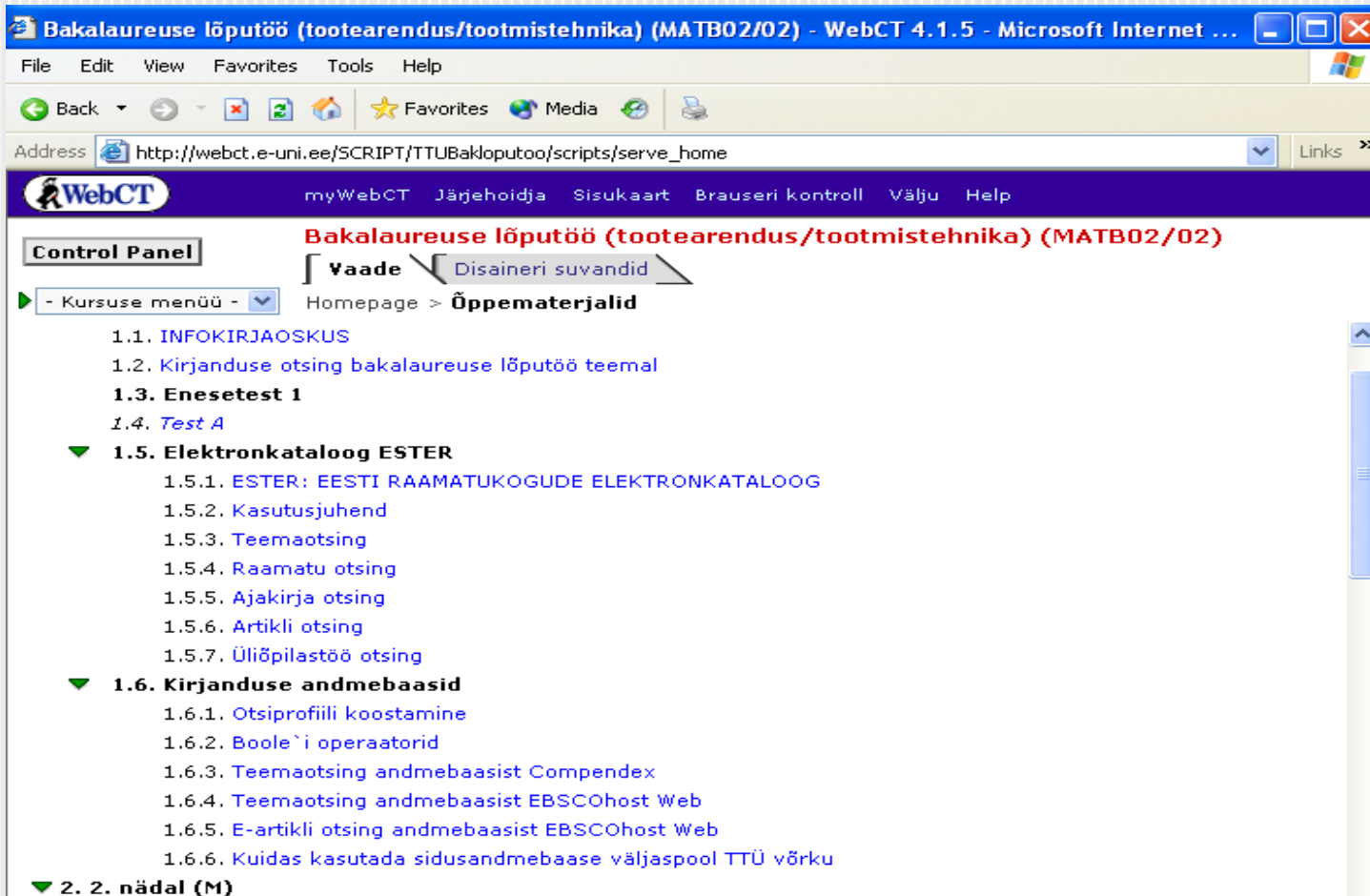

Õppimine

Nädal	Teema
1 (I) Sissejuhatus (Introduction)	Teadustööde kirjutamise põhimõtted, eesmärgid. Teemavaliku püstitus, selle otstarbekas valik. <i>IMRAD</i> ja <i>Case Study</i> tüüpi lõputööde ülesehitus. Sissejuhatus koostamise põhimõtted, ülesehitus. Nädala ülesanne: teema formuleerimine, sissejuhatus esitamine. Enesetest 1 kirjanduse otsingu kohta. Tulemustestide menüüst Tulemustest A .
2 (M) Metoodika (Methodology)	Turu-uuringu läbiviimine. Patendiotsingu läbiviimine. Metoodika valik. Tootearenduse metoodika. Tehnoloogiaarenduse metoodika. CAD lahenduste kasutamine. Jooniste, seled, tabelite vormistusnõuded. Nädala ülesanne: metoodika osa esitamine. Enesetestid turu-uuringu läbiviimise kohta.
3 (R) Uuringud ja katsed (Research)	Teadusuuringute koostamise põhimõtted. Konstruktiivsete lahenduste uuringud. Tehnoloogiauuringud. Kasutatav mõõtetehnika. Tööohutuse regulatsioonid ja nõuete tagamine. Ergonoomiaküsimused. Kasutajaliideste projekteerimine. Nädala ülesanne: uurimusliku osa esitamine (sh tööohutuse ja ergonoomia uuring). Enesetestid tööohutuse kohta.
4 (A) Analüüs (Analysis)	Mõõtmistulemuste analüüs. Mõõtemääramatuse ülesannete lahendamine. Konstruktiivsete lahenduste analüüs. Majandusliku efektiivsuse määramine. Nädala ülesanne: analüüsiva osa esitamine (sh majandusanalüüs). Enesetest 4 .
5 (D) Tulemuste arutelu	Töö tulemuste esitamine. Teaduslik diskussioon: ülesehitus, edasise uuringu planeerimine, soovitude andmine töös saadud tulemuste rakendamiseks. Kirjandusviidete lisamise meetodid. Internetiviidete lisamine ja registreerimine, metoodikad. Täusõnade lisamine

Bakalaureuse lõputöö tootearendus/tootmistehnika

Bakalaureuse lõputöö (tootearendus/tootmistehnika) (MATB02/02) - WebCT 4.1.5 - Microsoft Internet ...

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address http://webct.e-uni.ee/SCRIPT/TTUBakloputoo/scripts/serve_home Links >>

WebCT myWebCT Järgehoidja Sisukaart Brauseri kontroll Välju Help

Bakalaureuse lõputöö (tootearendus/tootmistehnika) (MATB02/02)

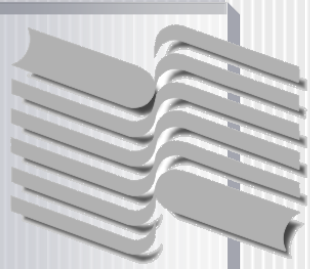
Control Panel

Vaade Disaineri suvandid

- Kursuse menüü -

Homepage > **Õppematerjalid**

- 1.1. [INFOKIRJAOSKUS](#)
- 1.2. [Kirjanduse otsing bakalaureuse lõputöö teemal](#)
- 1.3. Enesetest 1**
- 1.4. [Test A](#)
- ▼ **1.5. Elektronkataloog ESTER**
  - 1.5.1. [ESTER: EESTI RAAMATUKOGUDE ELEKTRONKATALOOG](#)
  - 1.5.2. [Kasutusjuhend](#)
  - 1.5.3. [Teemaotsing](#)
  - 1.5.4. [Raamatu otsing](#)
  - 1.5.5. [Ajakirja otsing](#)
  - 1.5.6. [Artikli otsing](#)
  - 1.5.7. [Üliõpilastöö otsing](#)
- ▼ **1.6. Kirjanduse andmebaasid**
  - 1.6.1. [Otsiprofiili koostamine](#)
  - 1.6.2. [Boole'i operaatorid](#)
  - 1.6.3. [Teemaotsing andmebaasist Compendex](#)
  - 1.6.4. [Teemaotsing andmebaasist EBSCOhost Web](#)
  - 1.6.5. [E-artikli otsing andmebaasist EBSCOhost Web](#)
  - 1.6.6. [Kuidas kasutada sidusandmebaase väljaspool TTÜ võrku](#)
- ▼ **2. 2. nädal (M)**

Teemaotsing

MÄÄRATLE INFOVAJADUS

Milline on töö eesmärk? Täpsusta teemat. Tutvu vastavate mõistetega – kasuta teatmeteoseid. Koosta loetelu eesti- ja ingliskeelsetest teemakohastest terminitest (märksõnadest) ja sünonüümidest.

KUJUNDA OTSISTRATEEGIA

Millist tüüpi informatsiooni vajad: raamatud, ajakirjad, artiklid, ülevaated, statistika, õigusaktid, patendid, standardid jne. Kas on tähtis informatsiooni ajaline piirang ja geograafiline ulatus, keel?

KOOSTA OTSIPROFIIL

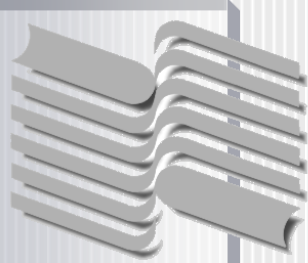
Sõnasta infovajadus – formuleeri otsing sõna või sõnauhendina, fraasina. Kombineeri märksõnu, kasutades Boole'i operaatoreid, metamärke, sõnade kärpimist.

OTSI ERINEVATEST INFOALLIKATEST raamatuid, ajakirju, artikleid jne

Elektronkataloog ESTER; Referaat- ja täistekstiaandmebaasid (EBSCOhost Web jt); E-ajakirjad A-to-Z; Internet, TTÜR e-Raamatukogu ja Teemaväravad.

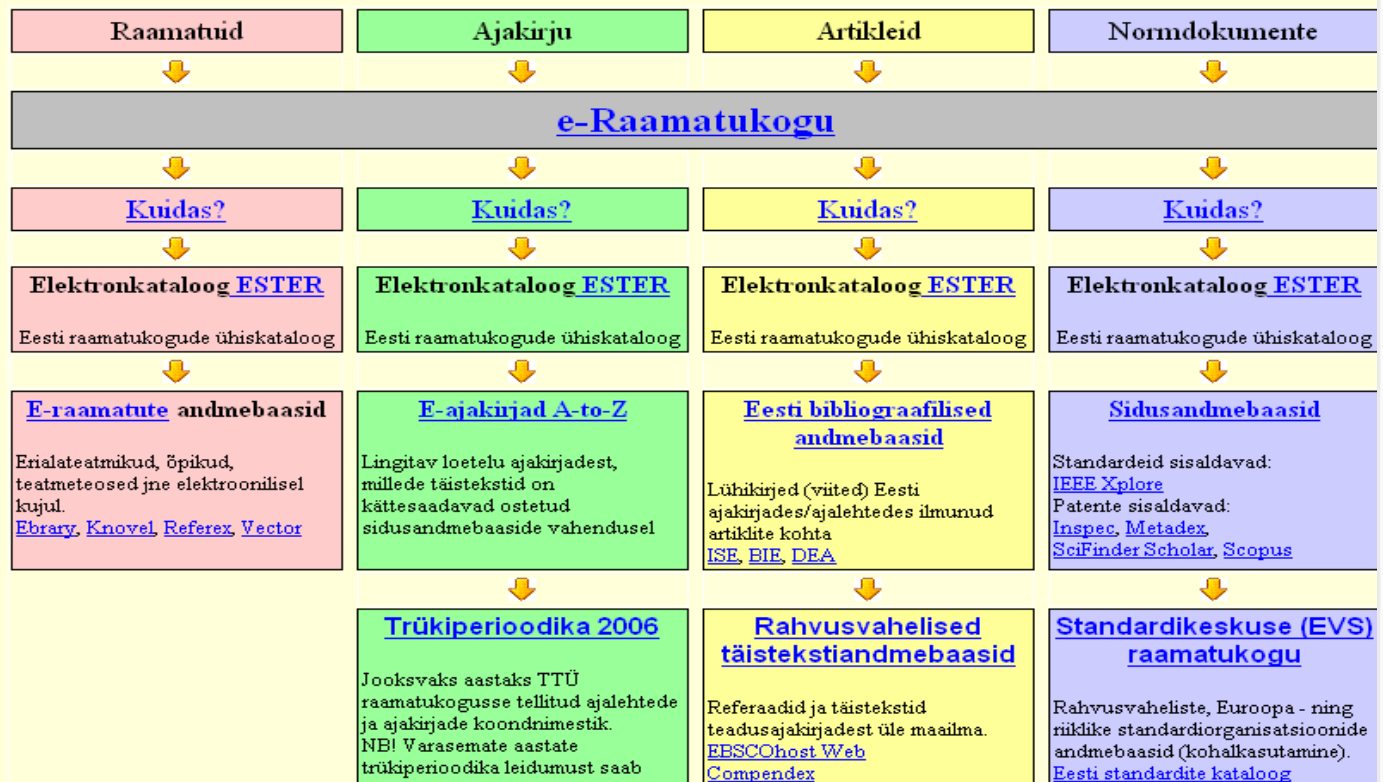
HINDA KRITILISELT LEITUD INFORMATSIOONI

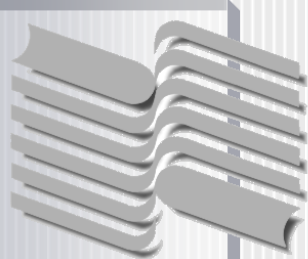
Kas leitud informatsioon on sisult relevantne (teemale vastav) ja ajakohane, allikas usaldusväärne?
Kas autor või kirjastus on autoriteetne?
Kas materjali on piisavalt? Konsulteerige juhendajaga.
Vajadusel korda otsingut uuendatud otsiprofiiliga.

Otsi erinevatest infoallikatest

OTSI ERINEVATEST INFOALLIKATEST

Koosta otsiprofiil

OTSIPROFIILI KOOSTAMINE

Teema: Ettevõtte tootmistegevuse reorganiseerimine väikekatla tootmiseks.

1. Jaota teema mõistelisteks osadeks

Ettevõtte / ettevõtte reorganiseerimine / tootmistegevuse reorganiseerimine / väikekatla tootmine

2. Koosta igale osale märksõnaloetelu eesti- ja ingliskeelsetest terminitest

- Kasuta üldisi ja erialasõnastikke, raamatukogu sidusandmebaase, elektronkataloogi ESTER. NB! Elektronkataloogis ESTER on märksõnad enamasti mitmuses.
- Märksõnade leidmisel saad ideid ka Interneti otsimootoreid kasutades, näit [Google Scholar](#).
- Märksõnade valimisel arvesta:
  - **sünonüüme** ja seotud **märksõnu** (synonyms and related terms): *rust/corrosion; reinforced materials/ composite materials; aerofoil/ airfoil*
  - sõnade **ainsust** ja **mitmuse** ja sõnade **erinevaid vorme**: *engine* või *engines; design(s)* või *designing; computer(s)* või *computation*
  - **õigekirja**: (ameerika/briti) *color/colour; aluminum/aluminium; optimization* või *optimization*
  - **akronüüme** ja **lühendeid** (acronyms and abbreviations): *Computer Aided Design/CAD*
  - sõnade **eri tähendusi**: *lift/elevator*
- Otsingu teostamisel erialandmebaasides kasuta teemaspetsiifilisi märksõnu, sama teema otsingul elektronkataloogis ESTER kasuta üldisemaid märksõnu.
- Kõige parema tulemuse saad, kui kasutad andmebaasi koostajate määratud võtmesõnu andmebaasi sisu kirjeldamiseks: **controlled vocabulary, identifiers, descriptors, subject headings, Index, Thesaurus**.
- Tutvu kindlasti abimaterjalidega lingi all **Help**.

Näide:

ettevõtte		ettevõtte reorganiseerimine	tootmistegevuse reorganiseerimine	väikekatel		väikekatla tootmine
tehas	manufactory	manufactory reorganization (GB)	manufacturing process reorganization (GB)	väikekatlad	small boiler	manufacturing small boilers
vabrik	enterprise	enterprise reorganization (GB)	manufacturing process reorganization (US)	katelseadmed	small boilers	
		manufactory reorganization (US)		surveseadmed		

3. Koosta otsiprofiil

- Kasuta sõnade kärpimist (*), metamärke (?), Boole'i operaatoreid, fraasiotsingut.
- Iga infoallika kasutamisel proovi erinevaid otsiprofiile, kuna erinevad infoallikad võivad ühe ja sama teema puhul kasutada erinevat terminoloogiat.

Näide:

(surveseadmed OR väikekatlad) AND (tootmine OR valmistamine) AND ((ettevõtte AND (tootmistegevus AND reorganiseerimine))
(pressure plant* OR small boiler*) AND manufactur* AND ((manufactory OR enterprise) AND (manufactur* process AND reorganiz*ation))

Tootearendus/tootmistehnika viitamise enesetest

Bakalaureuse lõputöö (tootearendus/tootmistehnika) (MATB02/02) - WebCT 4.1.5 - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address http://webct.e-uni.ee/SCRIPT/TTUBakloputoo/scripts/serve_home

WebCT myWebCT Järehoidja Sisukaart Brauseri kontroll Välju Help

Control Panel

Bakalaureuse lõputöö (tootearendus/tootmistehnika) (MATB02/02)

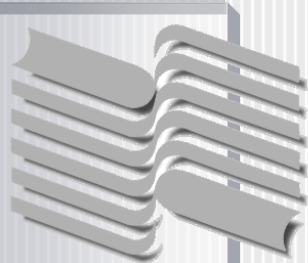
Vaade Disaineri suvandid

- Kursuse menüü - Homepage > Enesetest 5

Enesetest

Valikvastustega küsimused

1. Miks on viitamine oluline? Vali õige vastus.
  - Viitamine võimaldab töö lugejal kontrollida esitatud andmete õigsust ning väldib vastuollu minekut autorikaitse seadusega
  - Viitamine ei ole üldse oluline, sest õppejõud ei kontrolli viiteid niikuinii.
  - Viitamine on oluline, sest viidete hulk mõjutab töö hinnet.
  - Viitamine on oluline ainult teadusajakirjas artiklit avaldades.
2. Mille alusel koostad kasutatud allikale viitekirjed?
  - Viitekirjed annab õppejõud.
  - Viitekirjed on olemas iga raamatu või ajakirja lõpus.
  - Vajalikud andmed leiad trükise tiitellehelt ja/või selle pöördelt, elektronkataloogis ESTER ja andmebaasides sisalduvatest bibliokirjetest.
  - Viitekirjete koostamisele on mõttetu aega raisata.
3. Milline on põhiline erinevus nime/aasta ja numbriviite vahel?
  - Nime/aasta viidet alustatakse alati autori perekonnanimega, numbriviidet pealkirjaga.
  - Nime/aasta viites kirjutatakse autori eesnimi perekonnanime järele, numbrilisel viitamisel perekonnanime ette

Erialainfo otsing

ERIALAINFO OTSING - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address <http://www.lib.ttu.ee/eio/loeng/>

SR05050 Erialainfo otsing

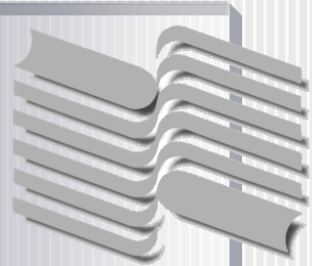
LÕPETA TÖÖ **KASUTAJATUGI
TAGASISIDE**

NÄDAL	TEEMAD	ISESEISVA TÖÖ TÄHTAEG	ARVESTATUD
1 08.02-14.02	Infootsingu strateegia. Otsinguprofiili koostamine	14 veebr 2006	-
2-3 15.02-28.02	Infoallikad. TTÜ raamatukogu infoteenused	28 veebr 2006	-
4-5 01.03-14.03	Sidusandmebaasid TTÜ arvutivõrgus I	14 märts 2006	-
6-7 15.03-28.03	Sidusandmebaasid II. Erialainformatsioon internetis	28 märts 2006	-

Kursus lõpeb [arvestusega](#) (tähtaeg 05. aprill 2006)

LOE: [Kuidas kasutada sidusandmebaase väljaspool TTÜ võrku](#)

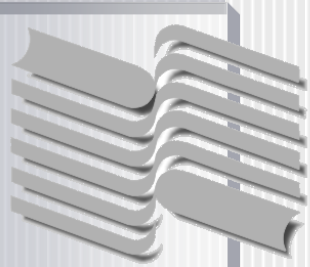
[loe kursuse kohta](#)

Erialainfo otsing pädevused

Kursuse läbinu:

- oskab sõnastada infovajdust;
- tunneb oma eriala traditsioonilisi ja e-infoallikaid;
- oskab kavandada infootsingu strateegiat;
- oskab otsida tulemuslikult informatsiooni erialastest sidusandmebaasidest ja Internetist;
- oskab hinnata leitud infoallikate kvaliteeti ja teemale vastavust.

Erialainfo otsing

ERIALAINFO OTSING | ADMINISTRATSIOON |

TEEMAD

KASUTAJAD

SAADETUD TÖÖD

[loengu keskkond]

[välju]

Infootsingu strateegia. Otsinguprofiili koostamine

Sõnastage teema (eesti ja inglise keeles), mille kohta hakkate kirjandust otsima. Mis on töö eesmärk ja ülesanded. Valige sobivad märksõnad, otsige valitud märksõnadele sünonüüme. Moodustage märksõnadega erinevaid otsinguprofiile, kasutades Boole'i operaatoreid. Vajadusel piirake otsingut aastate ja keelega.

Teema eesti ja inglise keeles. Mis on töö eesmärk ja ülesanded?

Testimine skanneerimisahela abil. Testing via scan chain. Uurida skanneerimisahela variatsioone. Milliseid lahendusi leidub ja kas ning kuidas on püütud meetodi efektiivsemaks muuta? Analüüsida välja pakutud lahendusi. Milliste lahenduste koos kasutamisel on tulemus kõige efektiivsem?

Üldised märksõnad

Testing digital systems, testing System-on-Chip (SoC), testing sequential circuits.

Teemaspetsiifilised märksõnad

Scan chain, scan path, test-per-scan, test-per-clock.

Soovimatud märksõnad

Built-In Self-Test (BIST), combinational circuits.

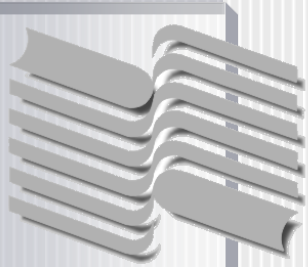
Otsinguprofiilid

Testing digital systems AND (scan chain OR scan path) AND NOT (combinational circuits)

Testing system-on-chip AND (scan chain OR scan path) AND NOT (built-in self-test)

Testing AND (digital systems OR sequential circuits) AND (scan chain OR scan path) AND NOT (combinational circuits)

Testing AND (digital systems OR sequential circuits) AND (test-per-scan OR test-per-clock) AND NOT (built-in self-test OR combinational circuits)

Erialainfo otsing arvestus

Arvestus 2005 - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address <http://www.lib.ttu.ee/eio/loeng/failid/arvestus2006L.htm> Links

ARVESTUS

Arvestuse aluseks on nelja iseseisva töö põhjal koostatud ülevaade Teie poolt teostatud infootsingu tulemustest (ca 2-3 lehekülge).

Infootsingu ülevaade peab sisaldama:

- infootsingu teema ja eesmärk
- otsingu protsessi analüüs: märksõnade valik, hästi toimivate otsinguprofilide koostamise võimalused erinevates infoallikates
- kasutatud infoallikate võrdlus: elektronkataloog, sidusandmebaasid, Internet
- otsingu tulemuste vastavus teemale

Arvestustöö saate wordi dokumendina e-postiga martmaa@lib.ttu.ee
Tähtaeg 05. aprill 2006

[Palun täitke ka tagasiside küsimustik.](#)

Magistrantide tagasiside

... Online andmebaasid olid vähemalt siinkirjutaja jaoks tõeline leid. Relevantsus oli väga hea. ... avanes võimalus ligi pääseda allikatele, mille olemasolust polnud siinkirjutajal aimugi.....lühikokkuvõtete alusel võib hinnata, et tegemist on sisukate ja korralike artiklitega..... Usaldusväärsust lisab ka fakt, et paljud artiklid on eelretsenseeritud...

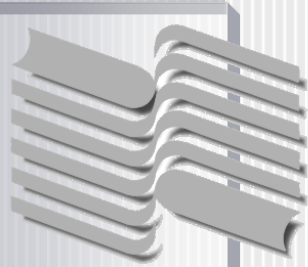
Magistrantide tagasiside

- ... Kindlasti jätan käesoleva kokkuvõtva dokumendi alles tulevikus otsinippide meeldetuletamiseks ... (Priit)*
- ... Leidsin mitmeid huvitavaid materjale, mida ka mu juhendaja polnud märganud, seega olen väga rahul otsingute mitmekesisusega ...*
- ... Avalikes internetiallikates on väga raske leida mingit infot [HMI-süsteemid]. Enamik tasuta viidetest on tarkvara või teenuste reklaam. Kõige kasulikum minu jaoks oli IEEE Xplore. (Toomas)*

Ei saa me läbi Google`ta ...

... Oluline oli viimase töö suuremaid leidusid — Google Scholar, mille kasutamist peaks minu arvates soovitama enne sidusandmebaaside juurde asumist...(magistrant)

Google Scholar koostööpartneriks

information literacy finland - Google Scholar - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Home Favorites Media

Address <http://scholar.google.com/scholar?q=information+literacy+finland&hl=en&lr=&btnG=Search> Links >>

Google Scholar BETA

information literacy finland [Advanced Scholar Search](#)
[Scholar Preferences](#)
[Scholar Help](#)

Scholar All articles [Recent articles](#) Results 1 - 10 of about 12,600 for **information literacy finland**. (0.12 seconds)

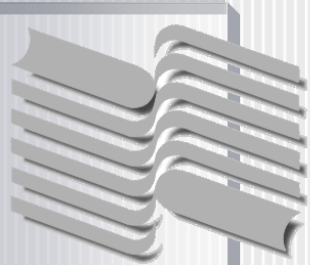
All Results

[K Saranto](#)
[S Virkus](#)
[M Castells](#)
[D Leu](#)
[P Himanen](#)

[Information literacy in Europe: a literature review](#) - **TTÜ RMTK fulltext**
S Virkus - **Information Research**, 2003 - [informationr.net](#)
... in Denmark the term informationskompetence, in **Finland** informaatiokompetenssi (also ...
in Sweden informationskompetens have been used for **information literacy**. ...
[Cited by 30](#) - [Related Articles](#) - [Cached](#) - [Web Search](#)

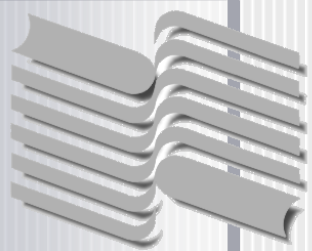
[Information literacy development in Finland](#) Kaisa Sinikara, Leena Järveläinen
The Authors - [TTÜ RMTK fulltext - group of 4](#) »
K Sinikara - [Library Review](#), 2003 - [emeraldinsight.com](#)
Information literacy development in **Finland**. Kaisa Sinikara, Leena Järveläinen.
The Authors. ... The shift from user education to **information literacy** in **Finland** ...
[Cited by 5](#) - [Related Articles](#) - [Web Search](#) - [BL Direct](#)

[Computer literacy in nursing: developing the information technology syllabus in nursing education](#) - **TTÜ RMTK fulltext - group of 5** »
K Saranto, H Leino-Kilpi - [Journal of Advanced Nursing](#), 1997 - [Blackwell Synergy](#)
... University of Turku, Department of Nursing Turku, **Finland** ... 25, 377-385 Computer **literacy**
in nursing: developing the **information** technology syllabus in ...
[Cited by 27](#) - [Related Articles](#) - [Web Search](#) - [BL Direct](#)

Kokkuvõtteks

Parimat enesetäiendamise moodust kui infokirjaoskuse kursuse ettevalmistamine, annab otsida!

TÄNAN!